№ 213. Poniedziałek 18. Września 1865. Rok wydania 55.

Z Dodatkami kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 cent. Z pocztą: kwartalnie 5zł.; miesięcznie 1 zł. 75 c. w. a.

GAZETA LWOWSKA.

Insercya w półkolumnie drukiem garmont, 7 centów od wiersza — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

Telegram Gazety Lwowskiej.

Bruxela, 17go września. „Independance belge" ogłasza depeszę lorda Russella względem konwencyi w Gastein tej treści, iż miano prawo oczekiwać, że życzenia ludu niemieckiego i Księstw, tudzież zdania większości związku zostaną uznane, ale słuchano tylko powagi przemocy, a przemoc i zabór uznano za jedyne podstawy. Lord Russell ubolewa mocno nad okazanem w ten sposób lekceważeniem zasad publicznego prawa i uprawnionych życzeń narodowych.

Część urzędowa.

(Ofiary dobroczynne.)

Do c. k. urzędu powiatowego w *Kałuszu* wpłynęło w drodze składek na wsparcie pogorzelców *Bełza* 5 złr. w. a.

C. k. urząd powiatowy w Wiśniowczyku zebrał na wsparcie pogorzelców *Buczacza* 6 złr. 56 c. w. a.

Wszystkie te ofiary zostały niezwłocznie odesłane na miejsce przeznaczenia.

Gmina *Czartorya*, w obwodzie Brzeżańskim, obowiązała się po wieczne czasy dla założenia regularnej szkoły parafialnej u siebie, ukończyć rozpoczętą budowę domu szkolnego, i budynek ten utrzymywać zawsze w dobrym stanie, sprawiać porządki szkolne, zajmować się czyszczeniem szkoły, na zakupno potrzebnego na opał szkoły drzewa płacić rocznie 16 złr. w. a. i dostawiać to drzewo, na sprawienie premiów szkolnych składać rocznie 5 złr., a jako pauszale szkolne rocznie 4 złr. w. a., a nakoniec płacić każdoczesnemu nauczycielowi rocznie 112 złr. 50 c. w. a.

Okazaną temi ofiarami troskliwość o podniesienie szkół ludowych podaje c. k. Namiestnictwo z wyrazem uznania do wiadomości powszechnej.

Z c. k. Namiestnictwa.

Lwów, 23. sierpnia 1865.

(Z urzędowej części Gazety wiedeńskiej.)

Minister stanu nadał cztery przy c. k. wyższem gimnazyum w Czerniowcach systemizowanych posad nauczycielskich „extra statum" nauczycielom gimnazyalnym: *Janowi Branik* w Stanisławowie, Drwi *Józefowi Hofmann* w Tarnopolu, tudzież suplentowi gimnazyalnemu *Józefowi Bayerl* w Lincu i kandydatowi nauczycielskiego urzędu gimnazyalnego *Alojzemu Scherzel*.

Jego c. k. Apostolska Mość raczył najwyzszem postanowieniem z 22. sierpnia i z 4. września r. b. udzielić najłaskawiej towarzystwu akcyjnemu południowo-północno niemieckiej kolei komunikacyjnej upraszanej koncesyi do obrotu kolei żelaznej z Schwadowitz aż do granicy kraju pod Königshain, i zatwierdził odnośny dokument koncesyi najwyższym podpisem Swoim.

Część nieurzędowa.

Lwów, 18. września.

Jego Excelencya Namiestnik **Holsztynu** Fml. baron Gablenz wydał za przybyciem swojem do **Kielu** proklamacyę do ludności holsztyńskiej, w której powiada między innemi:

Spodziewam się znaleść jako namiestnik Cesarza to samo przyjęcie jakie znalazły cesarskie sztandary. Liczę na Wasz znany mi charakter, na Waszą lojalność. Ta nadzieja ułatwia mi objęcie mojej teraźniejszej misyi, połączonej z trudnościami, których nie zapoznaję, które jednak mogą być przezwyciężone przez Wasze spokojne, prawdziwym patryotyzmem ożywione zachowanie się. Z mojej strony chciałbym usilnie utrzymać samorząd tak wysoko między Wami rozwinięty, i przedewszystkiem krajowców przypuścić do udziału w tymże.

Dalej zaś powiada nowy namiestnik Holsztynu w swojej proklamacyi: „Przyrzekam Wam sumienne wykonywanie istniejących ustaw, wszelkie możliwe popieranie Waszej duchownej i materyalnej pomyślności, energiczne i szybkie działanie w administracyi, surowe wykonywanie bezstronnego sądownictwa. Stojącego zdala od prerogatyw rozstrzygającej polityki, ożywia mnie tylko myśl, obca wszelkiej agitacyi stronniczej, ażeby popierać nieustannie tylko rozwój pomyślności kraju i opierając się na zaufaniu ludności czynić zadość słusznym jej życzeniom.

W sprawie lauenburgskiej przynosi ministeryalna *Provinz. Corresp.* następującą, znaną już z telegramu wiadomość: „Względem Księstwa Lauenburga postanawia artykuł I. konwencyi gasteinskiej, że Cesarz Austryi odstępuje nabyte wiedeńskim traktatem pokoju prawa do swojej części za wynagrodzeniem w sumie dwóch i pół milionów talarów duńskich Królowi pruskiemu. Wypłata tej sumy, dla której w konwencyi naznaczony został termin czterotygodniowy, nastąpi, na mocy dalszego najwyższego postanowienia teraz z prywatnej szkatuły Jego Mości Króla. Zajęcie w posiadłość Księstwa Lauenburga imieniem Króla pruskiego nastąpi teraz niezwłocznie. Komisarzem Jego Mości Króla do tego aktu mianowany został były minister stanu hrabia Arnim-Boytzenburg, który za kilka dni udaje się do Lauenburgu. Dalsze uregulowanie stosunków Lauenburga i stanowiska tego Księstwa do korony pruskiej nastąpi później.

Z **Florencyi** donosi korespondent Gazet. wied., że bardzo wiele prefektur nadesłało niepokojące raporta o zniechęceniu, jakie wywołała dowolność w oznaczaniu kwot podatkowych, mianowicie podatku dochodowego. W przedjutrzu wyborów do parlamentu musi być taka niechęć podwójnie niedogodną rządowi.

Agitacya w Irlandyi wzmaga się widocznie i obudza wielkie obawy. Jak donosi telegram w *Neue Fr. Pr.* postanowili pod prezydencyą lorda Fermoy, gubernatora hrabstwa Cork, reprezentanci 150 okręgów kościelnych upraszać rząd o niezwłoczne wzmocnienie policyi i wojsk, ażeby można wystąpić skuteczne przeciw sprzysiężeniu Fenyan. Zaś dalszy telegram z **Dublina** z 15. b. m. przynosi wiadomość, że policya obsadziła tego dnia drukarnie głównego tygodnika fenyanskiego, aresztowała tam kilkanaście osób i miała znaleźć broń i kompromitujące dokumenta. Ze strony rządu zarządzono już rozmaite środki ostrożności; a między innemi wysłano *flotę kanałową* pod dowództwem kontradmirała Sis S. C. Dacres ze Spithead do zatoki Bautry i innych portów irlandzkich.

W **Hiszpanii** znowu przesilenie ministeryalne jest na porządku dziennym. W skutek nieporozumienia między Królową hiszpańską a jej ministrem spraw zewnętrznych, którego powodem miała być odpowiedź dana posłowi Króla Wiktora Emanuela przy wręczaniu pism uwierzytelniających, pan Bermudez de Castro uznał za stosowne podać się do dymisyi. Królowa przyjęła podanie. Ale ponieważ ustąpienie gabinetu, a choćby tylko samego ministra spraw zagranicznych tuż przed samemi odwiedzinami Cesarza Napoleona w SanSebastian sprawiłoby niemiłe wrażenie, przeto pan Bermudez de Castro i jego koledzy postanowili zostać do czasu na swoich stanowiskach. Telegram zaprzeczający temu doniesieniu zdaje się odnosić tylko do terminu, a nie do faktu wystąpienia gabinetu. Usunięcie przesilenia nastąpi dopiero po powrocie dworu do Madrytu. *Epoca* madrycka potwierdza także, że pan Bermudez de Castro zaraz po powrocie Królowej złoży swój urząd.

W **Peru** zanosi się na katastrofę, która ma rozstrzygnąć sytuacyę. Montero, szef stronnictwa rewolucyjnego na pokładzie zdobytego okrętu wojennego udał się na wyspy Chincha i zabrał pieniądze pochodzące z sprzedaży Guano, nie stawiając zresztą handlowi żadnych przeszkód. Z wysp Chincha udał się do Callao i wezwał rząd tamtejszy aby mu wydał resztę floty i twierdz. Zarazem zażądał aby prezydent Pezet złożył swój urząd. Na spełnienie swoich żądań wyznaczył termin 17. sierpnia, grożąc strzelaniem do miasta jeżli wola jego nie będzie szanowaną. Prezydent Pezet robi wielkie przygotowania do obrony, i okrętom zagrożonym rozkazał cofnąć się.

Z **Mexyku** na Nowy Jork nadeszły wiadomości sięgające do 20. sierpnia. Wojska cesarskie obsadziły Hermosillę d. 12. nie znalazłszy żadnych przeszkód. Korpus juarystowski pod wodzą Resguiera przyłączył się do wojsk cesarskich, sam Resguiera z 200 ludźmi umknął.

Monarchia Austryacka.

Lwów, 17. września. Wczorajszym wieczornym pociągiem kolei Karola Ludwika odjechał Jego Excelencya pan Namiestnik i komenderujący jenerał Galicyi fml. baron *Paumgartten* do Krakowa na powitanie Jego cesarzew. Mości feldmarszałka Arcyksięcia *Albrechta*.

Lwów, 17. września. *(Ogłoszenie Magistratu.)* Magistrat król. stołecznego miasta Lwowa wydał pod dn. 10. b. m. następujące ogłoszenie:

Skuteczne wykonanie przepisów istniejących w celu utrzymanie porządku i czystości w mieście, zależy niemniej od szczerego współdziałania samychże mieszkańców, a szczególnie właścicieli domów, jak od troskliwego nadzoru władzy miejscowej.

Usilna gorliwość pp. właścicieli w tym względzie tem pożądańszą i potrzebniejszą się staje w czasach, gdy słabości w miejscu

się pomnażaja lub też pojawia się chociaż w odległości słabość epidemiczna.

Jakkolwiek dotąd nie ma prawdopodobieństwa, aby istniejąca w daleko odległych południowo-wschodnich krajach Europy cholera, i u nas się pojawiła, przecież obawa o stan zdrowia powszechności, nakazuje szczególną mieć troskliwość w wykonaniu przepisów dla utrzymania porządku i czystości istniejących — by na tej drodze usunąć wszelkie wpływy szkodliwe, z których słabości zwykle powstają a powstało rozszerzaja się.

W tym celu wzywa Magistrat tutejszych właścicieli domów i mieszkańców miasta naszego w ogóle, aby bacząc na własne dobro tem troskliwiej przepisy względem utrzymania porządku i czystości, objęte regulaminem z dn. 26. maja 1837 do l. 10.973 wydanym dla król. stoł. miasta Lwowa na zasadzie dekretu wys. c. k. władzy krajowej z dn. 24. marca 1837 do l. 8347, a okólnikiem z dn. 20. kwietnia 1852 do l. 10.973 republikowanym, jak najakuratniej i najsumienniej wykonywali.

Przedewszystkiem poleca się jak najostrzej Panom właścicielom domów w myśl tegoż regulaminu utrzymanie czystości wewnątrz domów, w pomieszkaniach, na schodach, podwórzach, w tranzetach, kloakach tudzież na placach publicznych i ulicach na przestrzeni przytykającej do ich realności. Kanały i kloaki mają być regularnie z największą akuratnością czyszczone. Przedmioty powietrze zanieczyszczające uprzątnąć należy. Przy czyszczeniu tranzetów, kloak i stolców domowych dla ujęcia fetoru i odrazy należy używać rozczynu z witryolu biorąc na ćwierć funta witryolu 10 mas wody. Również studnie należycie czyszczone być mają, i blisko tychże utrzymywanie gnojnic lub gnojówek zakazuje się.

Bydło gospodarcze tudzież jakiekolwiek przedmioty złe wyziewy wydające, zdrowiu szkodliwe, nie powinny znajdywać się w lokalach przez ludzi zamieszkałych.

W celu ścisłego przestrzegania tych postanowień będą zawiązane komitety w każdej dzielnicy miasta, których zadaniem będzie, nad wykonaniem onych czuwać — czego porządek pod tym względem wymaga — zarzadzić i swe zarządzenia bezwzględnie i niezwłocznie z ramienia Magistratu w wykonanie wprowadzić.

Te komitety składać się będą z łandwójta dzielnicy, jednego miejskiego urzędnika budowniczego, z członków Rady miejskiej, komisarza gruntowego, i z mężów zaufania z grona obywateli miejskich.

Z dniem 25go września b. r. rozpoczną te komitety swoje działania.

Wzywa sie przeto wszystkich właścicieli domów, aby w tym przeciągu czasu po dzień 25. b. m. obowiązkom obecnym okólnikiem na nich włożonym jak najściślej zadość uczynili, albowiem w razie niedopełnienia obecnych postanowień wykonanie takowych z urzedu na koszt właściciela domu dotyczącego bezzwłocznie przeprowadzonem będzie, prócz tego tenże właściciel ulegnie karze orzeczonej w artykułach 15 i 19 powyż rzeczonego regulaminu.

Rozporządzeniem ministerstwa stanu zaprowadzonazostała we **Lwowie** komisya examinacyjna dla polskiej stenografii, przed która musza kandydaci nauczycielstwa zdawać examin ze stenografii; dawniej musieli w tym celu udawać się do Wiednia. Komisarzem examinacyjnym tej komisyi we Lwowie mianowany został p. *Lubin Olewiński* nauczyciel stenografii przy lwowskim uniwersytecie, a komisarzem examinu wstępnego pod względem ogólnego wykształcenia profesor *Hendl.*

Dla zmniejszenia niedostatku na Bukowinie, który w skutek gradobicia i dwuletniego nieurodzaju zagraża temu krajowi Jego Excelencya gr. or. biskup Bukowiński ks. Eugen. Hackmann przedłożył w. rządowi projekt założenia w tym kraju spichlerzów publicznych i zakupna zboża w większych partyach. Ks. Biskup jest za uzyciem na ten cel funduszu religijnego gr. or. i proponuje ustanowić dla przeprowadzenia tego projektu komitet centralny z siedzibą w Czerniowcach, w którym sam zasiadać przyrzeka, i założenie komitetów filialnych na prowincyi.

Ponieważ zakłady te będą miały na celu sprzedawanie ubogim żywności po cenach najniższych, spodziewać się należy, że wielu przyjaciół ludzkości zajmie się urzeczywistnieniem tego projektu.

Kraków, 16. września. *Krak. Ztg.* donosi: Jego Excel. p. Namiestnik i komenderujący jenerał Galicyi fml. baron *Paumgartten* przybędzie tu dziś wieczornym pociągiem ze Lwowa. Przed hotelem drezdeńskim wyprawiła wczoraj banda muzyczna pułku Króla hanowerskiego serenade fml. baronowi *Zobelfeld.*

Wiedeń, 16. września. *(Nowiny dworu.) Gazeta wiedeńska* donosi: *Najjaśn. Pan* spodziewany jest jutro, t. j. w sobotę zrana o godz. 5½ pociągiem pocztowym kolei Cesarzowej Elzbiety w Wiedniu. Jego Ces. Mość wyjedzie dziś o godzinie 5tej po południu z Ischlu, a o godzinie 7mej wsiadzie do pociągu pocztowego Nr. 4. w Gmunden. Dyrektor kolei Cesarzowej Elżbiety p. Keissler uda się dziś zrana do Gmunden, by towarzyszyć pociągowi do Wiednia. Za kilka dni nastąpi przybycie Jej Mości Cesarzowej z cesarskiemi dziećmi.

(Wiadomości bieżące.) Kardynał Arcybiskup pragski książę Schwarzenberg, który dla zdrowia przebywał dłuższy czas w Salcburgu, odjechał ztamtąd przedwczoraj. W ciągu pobytu swego w Salcburgu miał wysoki prałat dwukrotnie kazanie w kościele parafialnym w Aigen.

Hr. *Bloome* przybył tu wczoraj z Mnichowa, a fml. baron *Mamula* z Dalmacyi. — Szef sekcyjny baron *Lewiński* odjechał do Paryża.

Artykuł *Jen. Kor. austr.* wczoraj w wyciągu telegraficznym zamieszczony opiewa w całej osnowie, jak następuje:

„Z łatwością pojąć można i odpowiada to szczególnemu zadaniu dziennikarstwa, że dzienniki przyjmują do wiadomości wszystkie fakta, jakie się w życiu publicznem wydarzą, i takowe we wszystkich kierunkach rozbierać sie starają. Inaczej jednak rzeczy się mają, jeżeli dzienniki, zapoznając swoje zadanie, oświecania opinii publicznej, przekręcają jawne fakta i szpalty swoje chętnie otwierają brudnym wymysłom, zamiary rządu podejrzywającym.“

„Dzieje się to, zdaniem naszem, z wieścią widocznie w tendencyjnych widokach rozmaicie ogłaszaną, o zamiarze zaprowadzenia tak zwanych Gaugrafstw.“

„Możemy wieść tę poprostu do rzędu bajek policzyć, uważamy jednak za obowiązek dla zaspokojenia opinii publicznej zapewnić na zasadzie zasięgnionych dokładnych informacyj, iż jakkolwiek rząd stanowczo postanowił zasadę autonomii przeprowadzić, jednak w tym kierunku nie ma innego zamiaru, jeno zaprowadzić gminy powiatowe, według zasad w prawie o uregulowaniu gmin w radzie państwa przyjętych, z zachowaniem przepisów temże prawem wskazanych, we wszystkich krajach, w których stosunki za tem przemawiają, za zezwoleniem sejmów krajowych, jak to już nastąpiło w Czechach, ku wielkiemu zadowoleniu kraju. Jeżeli zaś w tem upatrują tendencye dualistyczne lub federacyjne, to tendencye takowe sama reprezentacya państwa zawiniła. Wielka jednak cięży odpowiedzialność na tych, co zmyśleniem projektu o Gaugrafstwach opinię publiczną obałamucili.“

„Co zaś dotycze czynności organów rządowych, jasną jest rzeczą, iż poprzednio wyższe organa autonomiczne de facto utworzone i w działaniu swem ustalone być muszą, zanim pomyśleć będzie mozna o rozszerzeniu działania ich na drodze prawa, z uszczupleniem kompetencyi władz rządowych, bez których obejść się nie można dla załatwienia spraw administracyjnych, interesu państwa dotyczących.“

„Pojąć nie możemy, jak właśnie ci, co ograniczenia przemożnej biurokracyi tak głośno się domagali, teraz rządowi wyrzucać chcą, iż stara się o zaprowadzenie organów autonomicznych.“

„Przy tej sposobności musimy jeszcze stanowczo oświadczyć, iż wszystkie wieści i pogłoski o obsadzeniu namiestnictwa i wszystkich urzędów, rozsiewane z tym dodatkiem, jakoby propozycye pod tym względem czynione, rzekomo z powodu niedowierzania systemowi rządowemu nie przyjęte zostały — prostemi są wymysłami, chociaż niektóre dzienniki artykuły wstępne im poświęciły.“

Francya.

Paryż, 13. września. *(Szczegóły zgonu jenerała Lamoricière.)* Dzienniki tutejsze zamieściły następujące szczegóły o zgonie jenerała Lamoriciére. Jenerał umarł w nocy z 10. na 11. września w zamku swym Prouzel pod Amiens. Położył się do łóżka w dość dobrem zdrowiu, około północy zaś dostał gwałtownej duszności. Miał jednak jeszcze tyle siły, iż zawołać mógł na swego służącego, który zaraz pobiegł po lekarza i po plebana. Pleban przyszedł właśnie w chwili jak jenerał przyciskając krucyfix do piersi, ducha wyzionął. Lamoriciére odwielu już lat dręczony był podagrą; sądzą, iż śmierć jego sprawiło miejscowe zgęszczenie krwi które obieg krwi zatamowało.

(Różne wiadomości.) Eskadra Oceanu pod dowództwem kontradmirała La Ronciere le Nourrit zawinie do portu Lisbońskiego dla uświetnienia uroczystości chrztu infanta portugalskiego. Poseł francuski przy dworze Króla portugalskiego, p. Bourrée obecnie w Paryżu bawiący, uda się temi dniami na swoję posadę. Pan Sartiges zaś który ciągle w Paryżu przebywa, dopiero z końcem miesiąca do Rzymu powrócić ma. — W Damaszku cholera grasuje gwałtownie, pomimo tego jednak a może właśnie dla tego Abdel-Kader podróż swoję do Damaszku przyspieszył. — Syndykat spółki jeneralnej handlu, wywozu i komisyi, podał długą prośbę do ministra finansów, w której zaprowadzenie znaczków listowych po 5. 10. i 20. franków zaleca. Najwyższe znaczki listowe we Francyi są dotąd na 80 centimów. Zdarza się jednak, iż listy rekomendowane do nowego świata 50 franków i więcej kosztują, za list jeden do Peru musiano przed nie dawnym czasem zapłacić 88 franków 56 centimów. Jasną jest rzeczą, iż w takich razach dzisiejsze znaczki pocztowe są niedostateczne. Negocyacye między spółną jedną angielską a societé immobiliére, względem nabycia gruntów do spółki francuskiej w Marsylii należących, już są na ukończeniu.

Włochy.

Florencya, 12. września. *(Różne wiadomości.)* Nie bardzo się temu dziwiono, iż jeden z naszych libarałów pojawił się w Castel Gandolfo i dobrze przyjęty został. Adwokat Boggio, którego wieść mieni synem Cavoura, może dla tego, że Cavour w izbie deputowanych chętnie mowy jego słuchał, adwokot Boggio, jest to człowiek, który się chętnie do wszystkiego miesza, który do każdego mityngu należy, do każdego zgromadzenia politycznego, zkąd też dano mu przydomek człowieka, bez którego się nigdzie obejść nie może. P. Boggio jest adwokatem całego duchowieństwa, począwszy od arcybiskupów do najuboższego mnicha. Nie omieszkał on i wyrobić sobie audyencyę pod tym płaszczykiem u Ojca świętego i Pius IX. istotnie winszował mu wymowy jego przed kratkami sądowemi.

Więcej jednak zadziwia, iż minister sprawiedliwości polecił jeneralnym prokuratorom zaprzestanie wszelkich kroków przeciwko tym co świętopietrze zbierają. Wiktor Emanuel pisać miał do papieża użalając sie na postępowanie nuncyusza papieskiego w Lizbonie, a p. Boggio miał być pośrednikiem w tej sprawie. Lecz cóż ta tajna misya może mieć za rezultat. Papież chce ażeby projekt do prawa o korporacyach religijnych zniesiony został. Minister Sella zaś oświadcza, iż bez sprzedaży dóbr klasztornych rady sobie dać nie może. Z pożyczkami już się skończyło, wydatki na Królestwo włoskie wynoszą 900 milionów franków, a dochody zaledwo 300 milionów. Nowych podatków nałożyć już nie można, nikt zaś nie wie jak wyjść z tak smutnego położenia.

Niemcy.

(Protokół w sprawach Księstw zaelbiańskich.) W dzienniku rozporządzeń dla Szlezwiku i Holsztynu najwyższa władza cywilna ogłosiła następujący protokół, w dniu 1. kwietnia 1865 roku dla wyjaśnienia niektórych oznaczeń traktatu pokoju z dnia 30go października 1864 roku przez pełnomocników Austryi, Prus i Danii podpisany.

P r o t o k ó ł.

Gdy mocarstwa, które traktat pokoju z dnia 30. października 1864 roku zawarły, uznały potrzebę bliższego określenia niektórych oznaczeń rzeczonego traktatu pokoju, przeto niżej podpisani pełnomocnicy itd. zebrali sie w dniu dzisiejszym i zgodzili się na punkta następujące:

Art. 1. Dawniejsze posiadłości Księcia Augustenburgskiego, nie sprzedane znów przed dniem 16. listopada 1864 roku, równie jak wpływy księgi gruntowej od urządzenia dziedzictwa, które dawniej do posiadłości augustenburgskich należały, należą do Księstw tak jak dobra państwa w Księstwach położone.

Art. 2. Sumy należące się jeszcze do uzupełnienia szacunku posiadłości Księcia Augustenburgskiego przed 16. listopada 1864 r. sprzedanych, łącząc w to posiadłości Grawensteinskie z przyległościami, należą do Danii, równie jak i procenta od tychże sum, tudzież od upłat częściowych na sumy te zdziałanych, o ile takowe nie wpłynęły już do skarbu duńskiego.

Art. 3. Indemnizacya za dawniejsze posiadłości Księcia Augustenburgskiego w art. IX. traktatu pokoju wspomniana ciąży na Księstwach tylko o tyle, o ile wypłacalna była po 16. listopada 1864 r. Stosuje się to i do procentów i do upłat na długi pierwszeństwa na posiadłościach ciążące.

Art. 4. sumy dłużne skarbowi duńskiemu przez urzędników lub przez osoby prywatne w księstwach pochodzące bądź z pożyczek, które korona duńska zaliczyła gminom lub urzędom, bądź ze sprzedaży własności państwa w Księstwach położonej, tudzież procenta i kapitały spłacone od rozpoczęcia kroków nieprzyjacielskich, należą się Danii, o ile procenta te i kapitały do skarbu duńskiego już nie wpłynęły. Działo się w Berlinie, dnia 1. kwietnia 1865 r.

Karolyi. Bismark. Braestrup.

Rosya.

(Nowa ustawa gimnazyalna w okręgu naukowym wileńskim.) ***Ruski Inwalid*** donosi: Na mocy decyzyi rady ministerstwa oświecenia publicznego z dnia 6. marca 1865 r., od uznania kuratorów okręgów naukowych zależy wprowadzenie planu i kursu nauk podług miejscowych okoliczności. Na skutek czego kurator okręgu naukowego wileńskiego postanowił, nie oczekując nowych etatów, wprowadzić w gimnazyach swego okręgu kursa podług nowej ustawy z dnia 19. listopada 1864 roku, i na radzie tegoż okręgu przyjęte zostały następne zasady: 1) Stosownie do okoliczności miejscowych gimnazya i progimnazya okręgu naukowego wileńskiego podług nowej ustawy będą tylko dwojakiego kursu, mianowicie: klasycznego z dwoma językami starożytnemi, albo realnego. 2) Kurs klasyczny przyjęty będzie we wszystkich gimnazyach gubernialnych, a prócz tego w gimnazyach szawelskiem i mozyrskiem. Wyjątkowo pomocnik kuratora p. Serno Sołowiewicz upoważniony został do wprowadzenia w gimnazyum mohilewskiem kursu klasycznego z jezykiem łacińskim. 3) Kurs realny wprowadzony będzie w gimnazyach: święciańskiem, białostockiem, pińskiem, nowogrodzkiem i dynaburgskiem. 4) W pięcioklasowych progimnazyach, wileńskiem, telszewskiem, brzeskiem i bobrujskiem mają być w tym roku szkolnym otwarte tylko cztery klasy dla zrównania w nich kursu nauk z kursem czteroklasowych progimnazyów nowej ustawy, bo po zreorganizowaniu kursów gimnazyalnych potrzeba zgodzić z temiż kursu progimnazyów. 5) W progimnazyach bobrujskiem i wileńskiem wprowadzony zostanie kurs realny, a w telszewskiem i brzeskiem klasyczny. A tak z 14 gimnazyów okręgu wileńskiego tylko 5 będą realne, a pozostałe klasyczne; z tych tylko mohylewskie pozostanie wyjątkowo z jednym językiem łacińskim. Z 4 progimnazyów dwa będą realne, a dwa klasyczne.

Kronika.

(Dzieciobójstwo zamierzone.) Dnia 15. b. m. wieczorem wrzucił ktoś do Pełtwi niemowlę płci żeńskiej, prawdopodobnie izraelickie, zawinięte w chusty. Przechodzący posłyszawszy płacz dziecka wydobyli je i odnieśli do policyi, poczem tymczasowo zostało oddane pewnej kobiecie na wychowanie.

(Pożary.) **W M i e l n i c y** d. 6. b. m. spaliła się kuźnia przez nieostrożność kowala. Szkoda wynosi około 10 zł.

W **D ź w i n o g r o d z i e** w powiecie Mielnickim d. 8. b. m. spalił sie dom z trzema budynkami gospodarskiemi. Zły komin był przyczyną pożaru. Szkoda wynosi około 68 zł.

W **W i ś n i o w c z y k u** d. 8. b. m. wybuchł pożar około synagogi izraelickiej lecz ten zaraz stłumiono. Ogień był podłożony, sprawcę ujęto.

Na folwarku w Horodku w powiecie Baligrodzkim spaliły się d. 8. b. m. 2 stajnie i stodoła z całym tegorocznym zbiorem. Ani zboże ani budynki nie były zaasekurowane. Szkoda wynosi około 390 zł. w. a. Ogień miał powstać przez nieostrożność.

W **H o r o d n i c y** w powiecie Skałackim d. 6. b. m spalił się dom włościański z budynkami gospodarskiemi tudzież stodoła sąsiednia z całym plonem tegorocznym. Szkoda wynosi 334 zł. Ogień miał być podłożony.

W **P a w ł o w i e** w powiecie Radziechowskim, spaliło się d. 8. b. m. 6 domów włościańskich. Ogień miały zapuścić dzieci bawiące się siarnikami.

W **S z c z e p i a t y n i e** w powiecie Uhnowskim, d. 10. b. m. ogień obrócił w perzynę 22 stodół włościańskich z całym tegorocznym plonem. Przyczyna pożaru jest niewiadoma.

W **P i k u ł o w i c a c h** w powiecie winnickim wybuchł ogień d. 12. b. m. w skutek nieostrożności parobka i spaliły się 2 budynki mieszkalne, 4 stodoły z całym tegorocznym plonem, 2 szopy z znajdującemi się w nich narzędziami gospodarskiemi, i 2 sztukami bydła. Szkoda wynosi około 1700 zł.

W **C i e p l i c a c h** w powiecie Sieniawskim d. 11. b. m. spaliły się 3 domy włościańskie i stodoła. Ogień miał powstać przez nieostrożność. Szkoda wynosi 868 zł. w. a.

(Zwłoki dziecka znalezione.) Za wsią Buraków w powiecie Jazłowieckim, znaleziono d. 3. b. m. w rowie zwłoki dziecka nieznanego. Tegoż samego dnia widziano przejeżdżającą tamtędy bryczkę z dwoma paniami z których jedna właśnie w tem miejscu wysiadła na chwilę, poczem obie odjechały.

(Samobójstwa.) W **S k o r y k a c h** w powiecie Nowosielskim, dziewięcioletni chłopiec odebrał sobie życie przez obwieszenie, a to przestraszywszy się kary, którą mu zagrożono.

Władysław **K r a t o f i l** z Wasylowa w powiecie Uhnowskim, 24 lat liczący, były słuchacz wydziału filozoficznego na uniwersytecie wiedeńskim, oddawna cierpiący na melancholię odebrał sobie życie d. 9. b. m. w domu rodzicielskim, wystrzałem z fuzyi.

(Zabójstwo.) Łukasz **P a ł k a** z Zabojek, w powiecie Tarnopolskim, osławiony złodziej i wielokrotnie za kradzież karany, przychwycony znowu w nocy z 6. na 7. b. m. na gorącym uczynku, zabity został przez rozjątrzoną ludność wiejską.

Ostatnia poczta.

W i e d e ń, 17. września. Jego Mość Cesarz raczył powrócić wczoraj zrana z Ischlu i zająć mieszkanie w c. k. pałacu w Schönbrunnie.

B e r l i n, 16. września. *Nordd. Allg. Ztg.* donosi: Redaktor May oddany został do więzienia obwodowego w Perleberg. — W artykule wstępnym powiada ten sam dziennik: „Nikt nie nazwie Lauenburga „państwem“ w znaczeniu artykułu konstytucyjnego. Sejm krajowy nie ma bez wątpienia żadnego prawa decyzyi co do lauenburgskiej unii personalnej. — Austryacki tajny radzca i radzca stanu baron ***Hock*** otrzymał order Orła czerwonego pierwszej klasy. — Minister wojny ***Roon*** odjechał dziś w sprawach służby do Kielu. — ***Kreuzztg.*** dowiaduje się, że podania pruskich urzędników o posady w Lauenburgu, odrzuca rząd, ponieważ nie nastąpią tam żadne zmiany.

B e r l i n, 15. września. *Neue Allg. Ztg.* oświadcza w obec doniesienia wiedeńskiej *Neue F. Presse*, że bawarsko-saska nota zbiorowa, która ma zawierać zarzuty przeciw konwencyi gasteinskiej, nie nadeszła do Berlina.

D r e z n o, 15. września. ***Dresd. Journal***, obstaje stanowczo przy autentyczności podanej przez niego okólnej depeszy pana Droun de Lhuys o konwencyi gasteinskiej.

F l e n s b u r g, 15. września. Redaktora Maya wywieziono wczoraj pod eskortą wojskową w zamkniętym powozie w kierunku południowym, jak słychać do Friedrichsort, gdzie ma tymczasowo pozostać.

K i e l, 14. września. Według dzisiejszej ***Kieler Zeitung*** tutejsi właściciele domów odbyli wczoraj zgromadzenie na którem uchwalili zrobić do magistratu podanie z wynurzeniem gotowości dobrowolnego żywienia wojsk do 1. października. Przybyło tu wojsko przeznaczone na załogę do Friedrichsort.

R z y m, 13. września. Rząd kompletuje kadry swojej armii.

P a r y ż, 16. września. Książę Napoleon przybył do Monzy pod Medyolanem; Książę Humbert oddał mu wizytę i odjechał potem do Como.

V i t t o r i a, 14. września. Najjaśniejsi państwo przybyli tu z Zarauz, a przed powrotem do Madrytu zabawią trzy dni w Avila.

A t e n y, 9. września. Minister wojny podał się do dymisyi. Rząd miał zaciągnąć w banku jońskim pożyczkę na kilka milionów drachm. Z **K o n s t a n t y n o p o l a** donoszą, że cholera tam prawie już ustała.

N o w y Y o r k, 5. września. Między gubernatorem i władzami wojskowemi państwa Mississippi powstał spór o kompetencyę, i sądzą, że gubernator poda się do dymisyi. — Dług państwa wynosił z dniem 1. września r. b. 2757 milionów dolarów. — Z **M e x y k u**

donoszą, że Francuzi obsadzili Chichuahuę, i że Juarez umknął do Paso del Norte.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 16. i 17. września 1865.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru		Stan atmosfery
7. god. zrana	''' 327.16	+ 6.2	89.3	północny	mi.	pochmurno
2. god. po poł.	327.23	+ 8.8	77 4	półn.-zach.	„	„
10. god. wiecz.	327.59	+ 7.4	83.8	„	„	„
W nocy deszcz 0'''58.						
7. god. zrana	''' 327.16	+ 7.2	83.8	półn.-zach.	sł.	pochmurno
2. god. po poł.	326 63	+ 10 6	61.7	zachodni	„	„
10. god. wiecz	326.70	+ 7.7	85.2	„	„	„
Wieczór deszcz 2.'''30.						

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 16. września.

Hotel George PP.: Hr. Krasicki Edm., z Liska. — Smarzewski Franc., z Mrzanic. — Schlachtowski Stan., c. k. radzca finans., z Wiednia. — Łoziński Jakób, c. r. koleg. asesor, z Rosyi. — Czermiński Jul., z Glińska.

Hotel europejski: Br. Harsdorf Oskar, z Kijowa. — Br. Harsdorf Fryd., z Nürberga. — Malczewski Stan., z Cześnik.

Hotel Langa: Gany Maciej, z Bukaresztu.

Hotel angielski: Wiktor Tadeusz, z Świrza.

Dnia 17. września.

Hotel George: P. Bonciu Sandor, z Moldawy.

Hotel europejski: Br. Heidl Erazm, z Berenian. — Abancourt Ksaw., z Lówczy. — Bautics Dym., z Besarabii. — Kazimir Konst., z Kiszenewa.

Hotel Krakowski: Stark Józef, c. k. prz. pow., z Komarna. — Kruzlowa Odrowąż Pieniążek Stef., c. k. podporucznik, z Weiskirchen. — Mikoły Krz., z Targowicy.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 16. września.

Ks. Lubomirski Adam, do Krakowca. — Hr. Rozwadowski Władysław, do Kochanówki. — Dr. Herz Jan, c. k. lek. pułk., do Wiednia. — Br. Rigler Alex., kr. pruski konzul, do Berlina. — Guszkowski Kaj., do Nowegomiasta. — Płocki Jan, do Nowodworza. — Udrycki Adolf, do Wielkich Mostów. — Zagórski Miecz., do Podburza. — Zagórski Alex., do Kijowa.

Dnia 17. września.

PP.: Hr. Łączyński Hen., do Dmytrowic. — Hr. Michałowski Stan., do Krakowa. — Bredt Teod., do Tlumacza. — Gany Maciej, do Bukaresztu. — Koniecki Jul., do Procizna. — Nikorowicz Mikołaj, do Ulhówka. — Cieńczewicz Jan, do Hoszowa.

TEATR.

Jutro (przedstawienie niem.) **„Belisar, oder der Triumpf das Exil. der Tod,“** wielka opera w 3 aktach, drugi występ pana Burgera z c. k. teatru w Salcburgu.

Pojutrze (polskie przedst.) **„Śluby panieńskie czyli magnetyzm serca,“** komedya w 5 aktach przez A. hr. Fredrę, i obraz z żywych osób.

Kurs Lwowski.

Dnia 16 września

		gotówką zł.	gotówką c.	towarem zł.	towarem c.
Dukat holenderski	wal. austr.	5	9	5	13½
Dukat cesarski	„ „	5	10½	5	15½
Półimperyał zł. rosyjski	„ „	8	84	8	95½
Rubel srebrny rosyjski	„ „	1	68	1	70½
„ papierowy rosyjski	„ „	1	43	1	44
Talar pruski	„ „	1	61	1	62
Polski kurant i pięciozłotówka	„ „	—	—	—	—
Galicyj. listy zastawne w. a. za 100 zł.	bez kuponów	68	13	68	65
„ „ „ m. k. za 100 zł.	bez kuponów	71	48	71	98
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	bez kuponów	71	05	71	58
5% Pożyczka narodowa	bez kuponów	72	40	73	—
Akcye gal. kol. żelaz. Karola Ludwika	bez kuponów	193	75	195	50

Telegrafowany kurs wiedeński.

Dnia 16 września.

	złr.	kr.
5% Metaliki	68	35
5% pożyczka narodowa	72	80
Losy z 1860 roku	88	50
Akcye banku wiedeńskiego	779	—
„ „ kredytowego	174	80
Londyn, 10 funtów szterlingów	109	—
Srebro	107	75
Dukat pojedyńczy	5	13½

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 15. września

1. Dług publiczny. (Za 100 zł.)

A. Państwa.	pien.	towar.
W austr. wal. po 5%	62.40	62 50
„ „ bez kuponów zwrotny po 5%	98.75	99.—
Z pożyczki narod. z proc. od stycznia do lipca po 5%	72 75	72.85
od kwiet. do paźd. po 5%	—.—	—.—
Pożyczka w srebrze z 1864 roku zwrotna w 35 latach	78 50	79.—
? r. 1851 ser. B. po 5%	— —	—.—
Metaliki po 5%	68 20	68.30
Metaliki z proc. od maja do listopada po 5%	68 70	68.80
dtto. po 4½%	58 75	59.—
dtto. „ 4%	52 25	52 75
dtto. „ 3%	39 25	35 —
dtto. „ 2½%	33.—	35.—
dtto. „ 1%	13.20	13.40
Przez. do wyl. z r. 1839 całe losy	142.25	142.75
Przez. do wyl. z r. 1839 piąta część losów	141 —	141 50
Przez. do wyl. z r. 1854	81.—	81.50
Przez. do wyl. z r. 1860 po 100zł.	88.15	88.25
Przez. do wyl. z r. 1860 po 1 [illegible] zł.	94.—	94.20
Pożyczka r. 1864 (z premią) po 100 złr.	78 30	78.40
Renty Como po 42 lir. aust.	18 —	18.25
Wylos. obl. dawn. długu państ. po 5%	61.50	62.50
„ „ „ 4½%	58.50	59.—
„ „ „ 4%	52.—	52 50
„ „ „ 3½%	45.—	45.50
Przez. do los. obl. daw. długu państ. z proc. w kraju „ 3%	—.—	—.—
„ 2½%	55.—	57.—
„ 2¼%	50.—	51.—
„ 2%	44.—	45.—
„ 1¾%	39.—	40.—
dtto. z procent. za granicą „ 5%	71.50	72.—
„ 4½%	67.25	67.75
„ 4%	60.—	60.50

B. Krajów koronnych. (Obligacye indemn. po 5% za 100 zł.)	pien.	towar.
Niższej Austryi	82.—	83.—
Wyż. Aust.	81.—	83.—
Salcburg	89.—	91.—
Czech	88 —	90.—
Morawii	81 50	82.—
Szląska	88.—	89.—
Styryi	85.50	86.—
Tyrolu	—.—	—.—

Obl. ind. po 5proc. za 100 zł.	pien.	towar.
Kar., Krainy i Wyb.	88.50	92.—
Węgier	71.—	72.50
Banatu Tem.	70.50	71.25
Kroacyi i Sławonii	71.90	72.50
Galicyi	71.—	71 50
Siedmiogrodu	67 25	68 —
Bukowina	68.25	68.75
Z klauzulą wylos. w r. 1867	68.75	69 25
Banat Temesz.	68.25	68.50
Lomb. wen. poż. z r. 1859	92.—	93.—
Dług Tyrolu po 5%	—.—	—.—
„ 4%	54.—	55.—
„ 3½%	—.—	—.—
Dług Salcburga „ 3%	54.—	55. -
„ 2½%	—.—	—.—
Dług Krainy „ 2%	27.—	27.50
„ 1¾%	—.—	—.—

2. Stan oblig. domestykaln.

	pien.	towar.
Po 3% za 100 zł.	22.50	23 50
„ 2½% „ 100 „	17.—	19.—
„ 2¼% „ 100 „	16.50	18 50
„ 2% „ 100 „	14.—	16 —
„ 1¾% „ 100 „	12.50	14.50

3. Akcye. (Za sztukę.)

	pien.	towar.
Banku narodowego	775.—	776.—
Inst. kred. dla handlu po 200 zł. w. a.	174.—	174.20
Niż.-austr. tow. eskomt. po 500 zł.	586.—	588.—
Banku anglo-austryackiego na 200 złr. (20 ft. ster.) z wpłatą 30%	75.—	75.50
Półn. kol. po 1000 zł. m. k.	1662.—	1665.—
Tow. kolei żel. państwa po 200 zł. m. k. czyli 500 fr.	178.60	177.80
Połud. kolei państ., lomb. wen. i central.-włoskiej kolei żel. po 200 zł. w. a. czyli 500 fr. z wpłatą 180 zł.	201 50	202.—
Kol. Ces. Elżbiety po 200 zł. mon. konw.	130.50	131.—
Kol. Kar. Lud. po 200zł. mon. konw.	194.25	194.50
Lwowsko-czerniow. kolej po 200 zł. w. a. w srebrze (20 f. s.) z wpłatą 35%	80.—	81 —
Uprzywil. czeska kolej zachodnia po 200 zł. w. a.	161.25	161.50
Połud.-półn.-niem. kolei kom. po 200 zł. m. k.	117 75	118.—
Kolei Cisy po 200zł. m. k. po 140 zł. (70%) wpłaty	147.—	147.—
Kol. Preszb. Tyrn. I. emis. po 200 zł. m. k.	— —	— —
dtto II. emis. po 200zł. m. k.	—.—	—.—
Kolej Bustehradzka po 500 zł. m. k.	696.—	700.—
Kolej Aussig.-Ciepl. po 200 zł m. k.	240.—	244.—
Kol. Bern. Ross. z pierwszeństwem po 200 zł. mon. konw.	—.—	—.—
Kol. Grac.-Köfl. i Tow. górn. po 200 zł. w. a.	131.—	133 —
Austr. towarz. żegl. par. po 500 zł. m. k.	469.—	471.—
Lloyda w Tryeście po 500 zł. m. k.	221.—	223.—
Tow. młyna par. w Wied. po 500zł. w. a.	380.—	382.—
Powsz. austr. Tow. gaz. po 200 zł. w. a.	256.—	261.—
Mostu łańc. w Peszcie po 500 zł. m. k.	370.—	375.—

4. Listy zastawne. (za 100 zł.)

	pien.	towar
Banku narod. w m. k. 6let. z r. 1857 po 5%	—.—	—.—
10let. „ 1857 po 5%	104.—	104.50
przeznaczone do los. po 5%	93.40	93 60
Banku narod. w w. a. na 12 m. 5%	—.—	—.—
przezn. do losowania po 5%	89.—	89 20
Gal. Tow. kred. w w. a. po 4%	68 —	68.50
Węgier. Towar. ziemskie po 5%	79.75	80.25

5. Obligacye z prawem pierwszeństwa.

	pien.	towar
Kolej Elżbiety po 5% za 100 zł. m. k.	97 50	98 50
detto detto w sreb. upr za 100 zł. w. a.	82.50	83.50
Emis. z r. 1862 za 100 zł. wal. aust.	75.—	76.—
Tow. austr. kol. państwa po 500 fr.	100.—	112.—
Kol. Lomb. wen. po 500 fr.	101.50	102.—
Kol. półn. po 100 zł. m. k.	91.25	91.75
Kol. półn. po 100 zł. w. a.	88.—	89.—
Kol. Glogn. po 100 zł. m. k.	79.—	79.50
Uprzyw. czeska kol. zach. po 200 zł. w. a. (w srebrze) za 100 zł.	87.—	88.—
Połud. półn. kolej kom. po 5% za 100 zł.	76.—	77.—
Kolej gal. Karola Ludwika po 300 zł. w. a. (w srebrze) po 5% za 100 zł.	91.—	92.
Tow. żeg. par. na Dun. za 100 zł. m. k.	95.50	96.50
Lloyda za 100 zł.	88.50	89.50

6 Losy. (za sztukę.)

	pien.	towar.
Inst. kred. dla handlu po 100 zł. w. a.	121.80	122.—
Tow. żeg. par. na Dun. po 100 zł. m. k.	79.50	80.—
Poż. Trye. po 100 zł. m. k.	108.—	109.—
„ „ po 50 zł. m. k.	48.50	49.—
Pożycz. miasta Budy po 40 zł. w. a.	22.50	23.—
Esterhazego po 40 zł. m. k.	75.—	77.—
Salma „ 40 „ „	27.—	28.—
Palffego „ 40 „ „	24.—	25.—
Clarego „ 40 „ „	23.—	24.—
St. Genois „ 40 „ „	23.—	24.—
Windischgrätza 20 zł. „	16.75	17.25
Waldsteina 20 „	16.—	17.—
Keglevicha 10 „	12.50	13 —
Fundacya szpit. Arcyksięcia Rudolfa	12.—	12.50

Weksle.

(Na 3 miesiące.)

	pien.	towar.
Amsterdam za 100 zł. hol.	—.—	—.—
Augsburg za 100 zł. w. p. n.	90.—	91.—
Berlin za 100 tal.	—.—	—.—
Wrocław za 100 tal.	—.—	—.—
Frankfurt za 100 zł. w. p.-n.	91.10	91 20
Genua za 100 lir. piem.	—.—	—.—
Hamburg za 100 M. B.	81.10	81.20
Lipsk za 100 tal.	—.—	—.—
Liwurna za 100 lir. tosk.	—.—	—.—
Londyn za 10 ft. szt.	109.10	109 20
Lugdun za 100 fr.	—.—	—.—
Medyolan za 100 lir. wł.	— —	—.—
Marsylia za 100 fr.	43 20	43.20
Paryż za 100 fr.	43.25	43 30
Praga za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
Tryest za 100 zł. w. a	—.—	—.—
Wenecya za 100zł. w. a.	—.—	—.—

(31 dni po okazaniu.)

	pien.	towar.
Bukareszt za 100 piast. woł.	—.—	—.—
Konstantynopol za 100 piast. tur.		—.—

Kurs złota.

	pien.	towar.
Dukaty ces. men.	5.14	5.15
dtto. pełnej wagi	5.14	5 15
Korona	—.—	—.—
20frankówka	8.70	8.72
Rosyjski imperyał	8 95	8 98
Talar związkowy	1.61	1.61½
Srebro	107.50	108.—
Kurs korony w c. k. kasach 13zł.		50 c.

Odpowiedzialny Redaktor Adolf Budyński.

Z c. k. galic. drukarni rządowej.